

L'OPINIÓ

Any V - Número 454
/reu: 10 cèntims

BARCELONA - Dimecres, 16 novembre 1932

Si en les primeres eleccions de la Catalunya autònoma guanyés el Partit Radical, que tant s'oposà a l'Estatut, Sanjurjo somriuria des del presidi del Dueso, "El Debate" faria un número extraordinari, i els aristòcrates de Villa Cisneros ho celebrarien amb un "rancho" extraordinari.

EL POBLE, AL COSTAT DE L'ESQUERRA

EL MITING D'ANIT A LA BOHEMIA FEU REVIURE AQUELLES JORNADES MEMORABLES QUE PRECEDIREN ELS NOSTRES TRIOMFS DEL 12 D'ABRIL I EL 28 DE JUNY DE 1931.—COM EN ELS ALTRES NOU MITINGS DONATS ANIT PER L'ESQUERRA A BARCELONA, L'ENTUSIASME POPULAR ESCLATA EN ESCOLTAR LA VEU DELS NOSTRES HOMES, PRESAGI CERT DE LA VICTORIA DE DIUMENGE. — FRANCESC MACIÀ, ACLAMAT PER LES MULTITUDS

A l'hora de començar el miting el saló de la Bohèmia estava materialment curull de gent, fins a l'extrem que hagueren de tancar les portes tota vegada que ja no hi cabia ni una persona més.

L'entusiasme del públic es desbordava cada moment i en aquest ambient propici el senyor Viladoms obrí l'acte, donant la paraula al doctor Trabal.

PALAMENT DE JOSEP A. TRABAL

La presència del batallador representant de l'Esquerra fou rebuda amb una formidable ovació.

Amics — digué — L'hora present és hora de responsabilitats; és l'hora de la responsabilitat màxima del nostre Partit. Nosaltres que hem estat els republicans d'abans i que continuem mantenint el nostre esperit íntegre, sota el cabdillatge del gloriós Francesc Macià, nosaltres que hem portat la República i l'Autonomia de Catalunya, sofrim en aquests moments de lluita l'atac de tots els partits.

Sufrim l'atac de tots els partits, que ens diuen que no hem fet res. La imaginació de gent apassionada no té aturador. La Lliga és precisament la que més ens ataca; la Lliga que durant els seus anys de comandament solament tingué cura de fer ministres, però sempre s'oblidà d'aquella autonomia que tantes vegades prometé al poble i que mai no sabé transformar-la en realitat. (Aplaudiments.)

Els que ens combaten diuen: no haureu fet res d'ençà que es va implantar la República, i volen discutir-nos la nostra obra a l'Ajuntament. A l'Ajuntament on precisament la tasca dels homes d'Esquerra ha estat més fructífera i més destacada.

Recorda l'orador que quan el Partit d'Esquerra entrà a l'Ajuntament rebien instrucció escassament 1.800 infants, mentre que avui, gràcies a la tasca titànica dels homes de la Comissió de Cultura, amb Pere Comes i Joan Casanellas al cap, han aconseguit en el curt espai de dinou mesos que a les Escoles municipals assistixin 22.000 nens de les classes més humils de Barcelona. (Ovació.)

Aquesta homes d'Esquerra del nostre Ajuntament han aconseguit que un contracte amb el pFrontó que produïa 40.000 pessetes anuals, hagi rendit 843.000 pessetes en el que va d'any. Que ha fet que aquells expedients de Plus Valua que estaven arreconats perquè els homes de la Lliga no els interessava que els seus amics tribuessin, estiguin produint ingressos que depassaran els 22.000.000 de pessetes. Això és el que molesta els nostres enemics de dreta, que fem tributar els rics, àdhuc anant fins a l'embargament dels seus béns. (Ovació.)

Haurien estat els homes de la Lliga als que s'haurien possessionat dels col·legis dels Jesuïtes? No. Han estat els homes d'Esquerra Republicana els que han llurat al poble aquells edificis feudataris per tal que els fills dels treballadors poguessin rebre la instrucció que sistemàticament els havia estat sempre negada. (Aplaudiments.)

La Lliga diu: Si triomfen les esquerres, tremoleu el nostre capital perillós; no tenen homes; llur tasca inspira desconfiança a tothom. Amb aquestes paraules el que pretenen és boccionar el capital. És el veritable ferrotisme dels homes que veuen que a Catalunya no hi podran tornar a governar mai més. I aquest derrotisme, amics meus, sortí de la boca d'aquell home que avergonyit de la seva obra s'havia mantingut exiliat, i que ara, de puntetes, ha tornat a Barcelona per tal d'embarcar amb les seves paraules d'oracle fracassat la gent de dreta, i menys mal que en aquesta ocasió no ha ressuscitat l'"Anarquista de Terrassa" (Ovació formidable.)

Tenen dret aquesta gent a voler imposar-se a Catalunya? Després de la campanya de Ventosa i Calvell arran

de la proclamació de la República; després de propagar en conferències sensacionals el fracàs de la República, fent arribar la seva veu fins fora de la Península, tenen dret a voler governar-nos? No. Aquesta gent que només parla en nom del Foment del Treball Nacional i de l'Institut de Sant Isidre, no poden, no han de governar el poble estrictament democràticament de Catalunya (Ovació clamorosa.)

Diuen que ells no s'han de penedir de res. Ni d'haver ajudat Primo de Rivera, ni d'haver recolzat la Dictadura amb totes les seves forces; ni de l'actuació d'Arlegui ni de Martínez Anido, amb la seva llei de fugues, de l'assassinat de Layret i del Noi de Sucre... (Els aplaudiments del públic oteguen la paraula de l'orador.)

Tingueu en compte, ciutadans, que els vots que reclama la Lliga solament són vots d'interès i de conveniència.

I d'Acció Catalana, què en direm? Què en direm d'aquest partit que per tot argument diu que l'Esquerra és el caos? D'aquest partit que d'una manera velada unes vegades, clarament d'altres, ataca el nostre il·lustre President, i que a l'hora de presentar-se a demanar els vots als ciutadans, tenen el cinisme d'incloure'l en la seva candidatura!

Comenta llargament la candidatura que presenta Acció Catalana, i en parlar d'Amadeu Hurtado té paraules de dura crítica, que el públic acollí amb forts aplaudiments.

Parla de les candidatures extremistes i de la propaganda apolítica dels extremistes. Digué que a ell no l'interessaven les idees més extremes. El que cal—digué—és no precipitar els esdeveniments, perquè ens podem trobar amb el poble mal preparat i esdevenir un cataclisme. Fa referència a l'esdevingut amb la Revolució Francesca, que de res no valgué decapitar reis ni aristòcrates, tota vegada que als pocs anys, un estranger—Napoleó—s'apoderava del poble i de les masses i empenyia guerres de conquesta.

Cal educar el poble i amb l'educació fer-lo apte per a l'evolució. Aquest és el programa de l'Esquerra Republicana de Catalunya. Anar a la transformació social. Són les paraules de sempre del nostre President Francesc Macià quan parla dels obrers i dels humils; del veritable poble que portà la República i que la defensarà de tots i contra tots.

Acabà el seu brillant parlament demanant a tothom que voti la candidatura d'Esquerra Republicana, tota vegada que el seu triomf representa el triomf de la democràcia i de la llibertat.

En acabar el seu discurs, el doctor Trabal rebé una ovació formidable.

PARLAMENT DE PERE PASQUAL

El ferm catalanista, en saludar la multitud, li recordà els seus temps de pelegrinatge per terres de Catalunya, predicant l'amor a la nostra terra. Jo—diu—no havia anat mai a demanar vots, tota vegada que creia que la meua missió no era aquesta, però avui, que l'esdevinidor de Catalunya depèn de la gent que portem al primer Parlament català, per això ara amb plena consciència, ben convençut del meu acte, vinc i us demano el vot per a l'Esquerra Republicana de Catalunya. (Ovació.)

Per esperit de llibertat i de justícia social us demano el vot per a aquest Partit íntegre, per a aquest Partit que us portà la República, per a aquest Partit que ha sabut complir

tot el seu programa, i que gràcies a ell avui tenim l'Estatut.

S'ha dit que l'Estatut que ens han concedit a Madrid és un Estatut mig-grat, pobre. És possible, però jo us afirmo que Catalunya sabrà imposar-se, que Catalunya s'imposarà perquè té la seva ànima i, com digué el poeta, el plorat Angel Guimerà, l'ànima és seva. (Ovació.)

Ara vénen els moments de més transcendència per a Catalunya. Ve el moment del traspàs dels serveis, que és el moment més perillós, tota vegada que a Madrid tenen la vista fixa en nosaltres i solament esperen un moment de defalliment per negar-nos el que amb tant d'esforç aconseguirem.

Recomana al poble que voti per l'Esquerra si vol que la República sigui aquella República que els catalans votaren el 12 d'abril. (Ovació.)

PARLAMENT DEL CANDIDAT
JOAN FRONJOSA

Digué que l'espectacle del poble reunit i entusiasmat, l'emocionava.

Féu destacar la importància cabdal de les eleccions del dia 20. Si triomfessin les dretes el poble català hauria fet el joc a la burgesia, fent primerament la revolució per deixar-se prendre més tard les llibertats conquistades.

De triomfar la Lliga o el Partit Radical el poble no tindria dignitat civil (en aquest moment entra Ventu-

ra Gassol i el públic li fa una ovació considerable.)

Aquesta vergonya—la del triomf dels adversaris—seria de catastròfiques conseqüències per a Catalunya.

Parla de Lerroux i diu que no és altra cosa que un personatge ridícul, que un dia darrera l'altre va dient per tot Espanya que vol governar, que està en condicions de governar. Cal que recordem la seva actuació el 23 de setembre de 1923, on, des de Cadix, enviava telegrams oferint-se a Primo de Rivera.

Si triomfa la nostra candidatura el problema social serà resolt; s'acabarà el forasterisme nòmada i inadaptat. D'aquest forasterisme que vol venir a fer la Revolució, aquesta revolució que des de les seves terres no saberen fer mai! (Ovació.)

Parla seguidament de les propagandes apolítiques de la "Sol" i pregunta, què n'ha quedat de les lluites sindicals des de 1902 a 1932? Res de sòlid.

Totes les conquestes treballistes, totes les conquestes del proletariat, han estat conquestes polítiques.

L'abstencionisme és suïcida i és reaccionari.

Des del Parlament es pot fer una tasca profitosa per als obrers.

Amb paraula ferma parla de la tasca destructora i confusionista de la C. N. T. i té paraules dures per la forma d'actuar a l'ombra de tot control, i cercant sempre la clandestinitat.

Acabà demanant el vot per a l'Esquerra i per a la Unió Socialista de Catalunya, de la qual forma part l'orador, i afirma que l'Estatut i l'Auto-

nomia de Catalunya necessiten el triomf de la nostra candidatura. (En acabar el seu parlament, que tingué paràgrafs brillantíssims, el ciutadà Fronjosà fou objecte d'una ovació imponent.)

JOAN TAULER

El secretari de l'Esquerra Republicana, saludat amb una ovació, comença:

"Ciutadans, catalans i no catalans: Us desijo una cosa: Salut plene per presenciar diumenge l'enterrament dels ambiciosos, dels irresponsables i dels irrespectuosos. (Ovació.)"

L'orador remarca la profunda emoció que li causa l'entusiasme de la multitud. Doble emoció, ja que li recorda les lluites polítiques de la seva joventut, militant en els rengles del republicanisme amb Francesc Layret, amb l'amistat íntima del qual s'honorava, i el record del qual evoca emocionadament.

Recorda, també, que el mateix matí d'ahir ha respost, en preguntant el President Macià, que li donés algunes impressions sobre l'actual estat d'ànim popular, ell ha respost el poble no espera sinó que vos aneu i li parleu, per a demostrar-vos que és al vostre costat.

Tauler, féu, seguidament, una crítica encertada dels partits polítics enemics que es presenten a la lluita. I responent a la crítica que els homes de la Lliga fan tot dient que ha fet l'Esquerra Republicana en un any i mig de govern? Ha fet, precisament—digué l'orador—allò que ella no ha fet en trenta anys d'existència: grups escolars, cases barates, votació de subsidi a l'atur forçós. Són els de la Lliga els que no feien altra cosa que vetllar pels llurs interessos privats, i s'enriquia mentre el poble sofria. (Ovació.)

Joan Tauler, respon a les crítiques que diverses personalitats fan a l'Esquerra, després d'haver intentat d'anar-hi en candidatura. L'Esquerra els ha rebutjat—digué—perquè el nostre partit, viu, no pot exposar-se—incloent-los en la candidatura—a què en comanin al Partit la grisó llur.

En referir-se als radicals, exposà l'orador—en mig d'aplaudiments—que una gran desfeta se'ls prepara, malgrat que intentin—com han fet sempre—fer votar els morts i tot. El poble impedirà, però, aquesta immoralitat, en la qual excedeixen. Els seus morts són ben morts per a nosaltres. Que no ressuscitin, car Catalunya no els necessita per a res!

Parla de la maniobra lerrouxista, d'intentar recollir vots dels no catalans, dient-los que d'ara endavant, si no guanyessin els radicals, foren considerats, a Catalunya, com a ciutadans de segona categoria.

Tauler, en termes enèrgics, demostra el caràcter d'insidiosa que tenen aquelles paraules del cabdill radical, ja que els no catalans són considerats com a germans, a casa nostra, amb els mateixos drets, i amb els mateixos deures, políticament i socialment iguals, en l'escola, al taller i als centres oficials. Diu com es les Corporacions públiques no ha estat foragitat cap empleat no català, i com en els grups escolars, hi concorren més infants forasters i no forasters, que no pas fills del país. (Ovació.)

L'orador acaba expressant la seva confiança en el triomf, després del qual—diu—seguirem treballant

Els actes celebrats aquests dies a les comarques tarragonines per l'Esquerra Republicana de Catalunya han provocat un desvetllament patriòtic formidable que és l'auguri de la victòria que hem d'assolir-hi diumenge.

Les terres tarragonines havien estat gairebé sempre deixades de banda pels partits polítics centralitzats a Barcelona. Aleshores el caciquisme en feia la seva presa. El sentiment de pàtria bategava, però, en el cor d'aquells catalans, tan intencs com ho era el dels catalans de les altres contrades. Només calia apropar-s'hi per sentir el seu panteix.

Això és el que, simplement, ha fet l'Esquerra Republicana de Catalunya. Això és el que ha fet Francesc Macià. El cap del nostre partit ha anat a terres de Tarragona a recollir el mateix l'emoció catalaníssima i profundament republicana d'aquells homes. Ha anat a Tortosa mateix, a Tortosa on mai cap partit responsable no hi havia anat a fer cap acte públic perquè no devia tenir-hi fe. Nosaltres tenim fe en tots els catalans. No tenim cap motiu per dubtar de cap d'ells. I hem anat a parlar-los de les inquietuds que els mouen, dels anhels que cobegen, dels problemes que tenen irresolts i de les grans diades que s'acosten, en les quals tots els catalans republicans hauran d'estar en primer rengle a treballar per forjar la Catalunya autònoma.

Naturalment, Tortosa i totes les terres tarragonines s'han alçat amatents al crit de Francesc Macià i s'han posat al costat de l'Esquerra. Ha estat un cop fort per a les darreres deixalles del caciquisme marcel·linista. Si només estaven esperant que se'ls apropiessin uns patriotes de bona voluntat! Si el que volien era que el seu bategar trobés ressò! El desvetllament entusiàstic de les terres tarragonines, tot just s'hi han acostat uns homes a parlar-los d'ideals, és un exemple per als partits catalans. Però com volem anar a parlar-los d'exemples, si gairebé tots els partits catalans no es mouen sinó per interessos!

Diumenge vinent, en la solemne ratificació de confiança que el poble de Catalunya farà a l'Esquerra Republicana, les terres tarragonines ocuparan un primer lloc, que serà el lloc d'honor.